

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Libero Arbitrio Et Meritis Bonorum Operum Assertio Catholica

Cheffontaines, Christophe de

Antverpiæ, 1575

Ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46223](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46223)

AD LECTOREM.

VÆNAM huius libri scribendi causa fuerit, ab initio te, amice Lector, admonendū putavi. Hoc enim ad totius operis intelligentiam plurimum conferet. Scripserat quidam Iuriconsultus Calvinista, homo non illiteratus, ad fratrem suum germanum, virum pium, & in catholica fide ac religione constantissimum, epistolam, qua illi persuadere conabatur, ut Ecclesia Romana fidem deserens, in Calvini castra transfugeret. Summa eorum quæ illa epistola continebat, hæc erat; se fratris sui, qui omnem lapidem mouebat, ut illum errantem in viam reuocaret, consilium libenter amplecturum, & ad catholicam Ecclesiam rediturum esse, si sibi planum fieret, ea quæ Romana tradit ecclesia, verbo Dei & scripturæ sanctæ auctoritati non repugnare. Sed quoniam sibi constaret id aliter sese habere, debere illum potius à Romana ecclesia deficere, atque ad Euangelicorum, ut ille dicebat, qui verbi Dei auctoritate niterentur, gregem transire: non esse dubium, quin ecclesia Romana doctrina cum verbi Dei veritate pugnaret. Id cum ex aliis multis, tum verò ex his duobus dogmatibus, homini liberum arbitrium inesse, & bona opera esse meritoria, adeò ut per ea sempiterna vitæ premium consequamur, luculenter ostendi. Proinde se illa duo interim oppugnanda sumpsisse, reliqua

AD LECTOREM.

in aliud tempus differre. Caterum ut suam sententiam confirmaret, è Lutheri Caluinique libris, ex quibus hæretici erroris venenum hauserat, multa scripturarum testimonia, nec minorem argumentorum aceruum, quibus se non modo liberum voluntatis arbitrium, verum etiam bonorum operum merita euertere posse consideret, hinc inde consarcinatum in vnam contrusit epistolam: quam sibi redditam ille in orthodoxa fide constans & immobilis, ad me, quem paulo antè cõcionantem audiuerat, attulit. Et quoniam illi multisque aliis nostra probabatur oratio, qua confutato aduersariorum errore nobis liberum inesse arbitrium cum scripturæ sanctæ auctoritate, tum multis orthodoxorum patrum testimoniis atque sententiis, ipsaq; ratione & experientia perspicuè ostenderam, pluribus verbis rogauit, imò contendit, ut & impiam illius epistolæ vanitatem euangelica veritate, genuinâque sententiarum, quas de scripturis sumptas, ad impij dogmatis confirmationem subdolos scriptor hæretica fide ingenioque detorserat, interpretatione contererem, & erranti fratri, quo nihil sibi carius esse dicebat, suum periculum ostendens, eum in viam salutis ac vitæ pro mea mediocritate reuocarem. Quod cum Christiano homine meâque professione dignissimum officium esse iudicaret, quod illius à me candor ac pietas requirebat, simulatque otium suppeteret, me facturum recepi; idq; hoc sanè libèrius ac promptius, quòd illius frater, quem hæretici in suum errorem

rorem

AD LECTOREM.

rorem factionemque pellexerant, si manifestis scri-
 pturae sacrae testimoniis doceri posset, hominibus li-
 berum inesse arbitrium, se ad Ecclesiam catholicam,
 quam deseruerat & tum oppugnabat, castra reditu-
 rum esse pollicebatur. Itaque succisui operis inter
 quotidianas, quas ad populum habebam, conciones,
 capi futurae responsionis materiam cadere, quae tam
 copiosa sese obtulit, ut epistolae angustiae modum
 egressa, in iustum volumen excreuerit, non quod
 difficile videretur, stultissimum dogma pauciori-
 bus verbis refutare, sed ut vultum draconis euolue-
 rem, & absurda impietate, blasphemia, furore, de-
 mentia, quae ex his erroribus vniuersa nascuntur,
 digito demonstratis, renascentia hydra capita veri-
 tatis ense truncarem. Ita longius aliquanto quam
 initio putaram, euectus sum. Nec enim meo studio
 fraternaque salutis desiderio, satis fuit, infructuose
 arboris radici admouere securim, nisi praeposteram
 aduersariorum, quibus ne soli pereant, in primis pro-
 positum est circumuenire quam plurimos, diligen-
 tiam meo labore studioque superare. Ut enim illis
 familiare est, in vna epistola, concione, vel disputa-
 tione, quicquid scire videntur, effundere, omniumque
 errorum suorum capita proponere, ut illis responde-
 re non modo longum, sed etiam difficillimum esse
 videatur; ita nobis elaborandum fuit, ne illorum
 subdola calliditate, nostra vinceretur industria.
 Proinde ne illi suo more solitoque artificio vocife-
 rantur atque perstreperent, aliquid à nobis in no-
 stra

AD LECTOREM.

fra responsione prætermisum esse, quasi illud non
 auderemus attingere (hoc enim aduersarij facere
 consueuerunt, ne, si garrere desinant, victi fuisse
 videantur) intra quindecim dies ita hunc librum
 elucubrauimus, ut nihil ab aduersario positum es-
 set, quod non à nobis diligenter expenderetur. Nam
 cum ille primo loco liberum oppugnaret arbitrium,
 ut illius venenum nostra sequeretur antidotus, an-
 te omnia eius errori non solum vnum & triginta
 clarissima sacra scriptura testimonia, verum etiam
 orthodoxorum sanctorumque patrum tam Græco-
 rum quam Latinorum totidem sententias, ad hac
 multas variâsque rationes, quibus omnibus libe-
 rum arbitrium perspicue demonstratur, opponimus.
 Hinc ordine sequitur declaratio absurditatum &
 blasphemiarum in Deum, quæ ex illius erroris cor-
 rupto fonte manant & profluunt. Exinde omni-
 bus aduersarij argumentis, imò sophismatibus con-
 futatis, quæ etiam in illum retorsi, certas regulas
 rectè interpretandi verbum Dei exposui, ad quas
 tanquam ad Lydium lapidem siquis aduersariorum
 propositiones atque sententias examinare voluerit,
 quam horrenda impietatis, hereseos, blasphemia-
 rum ex illis portenta nascantur, intelliget. Ita non
 modo rectè de hac tota controuersia iudicabit, ve-
 rum etiam omnes quæstiones ac difficultates, quæ
 in hac materia obiici possunt, facile soluet ac di-
 luet:

In al-

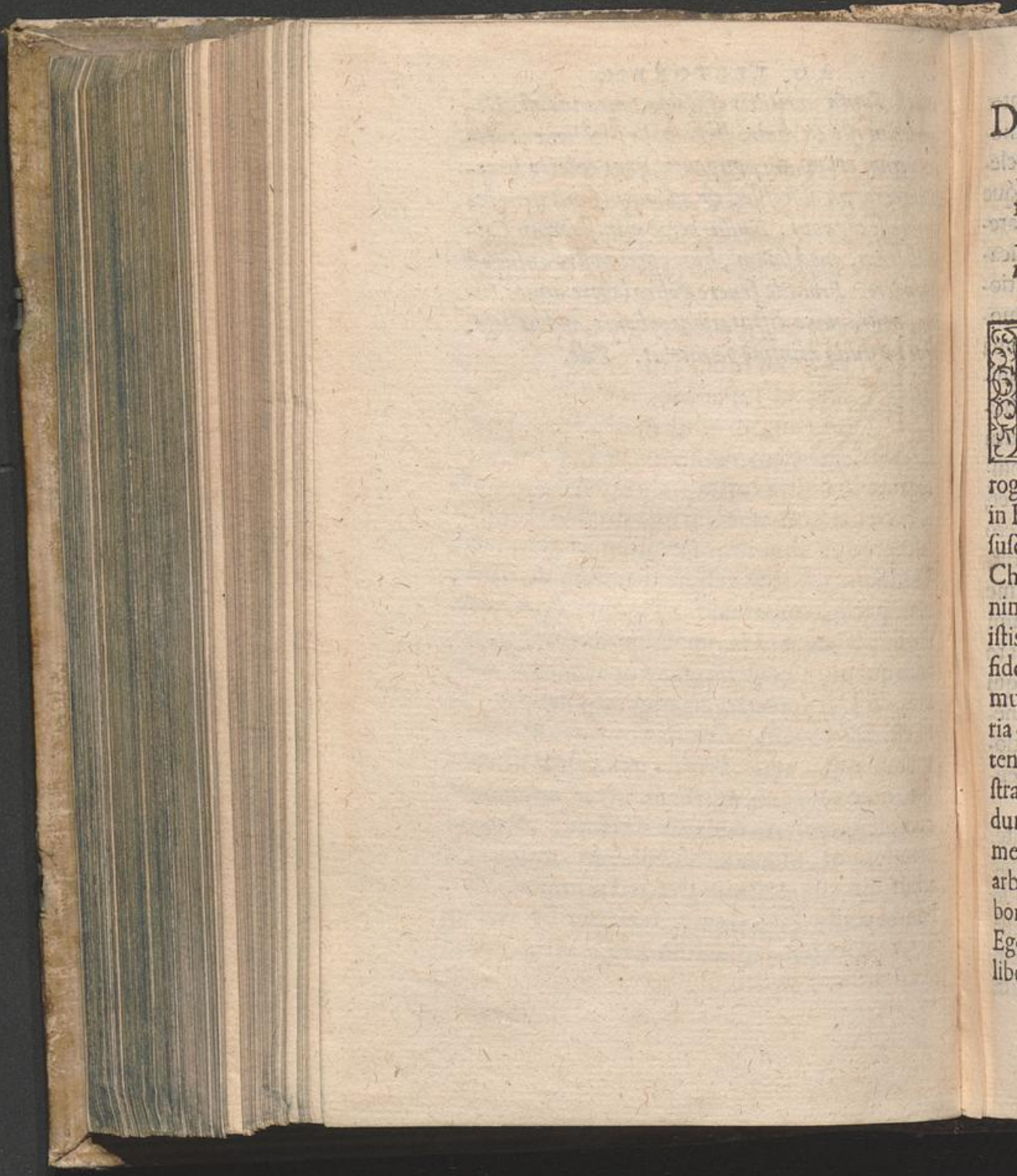
AD LECTOREM.

In altera verò controuersia de meritis bonorum operum, ne quid desideraretur à nobis, ad eundem modum elaborauimus. Illius autem Iurisconsulti, nostri tum antagonista nomen suppressendum putauimus. Rediit enim is ad sanam mentem; & ex aduersario noster, id est, catholicus factus est: Fratris autem eius in hac nostra responsione personam indui. Nullus enim Dei beneficio germanus mihi frater est, qui aut unquam in catholica fide vacillauerit, aut non sit semperque fuerit fidelis & constans ecclesiae Romanae filius & alumnus.

Habes causam amice Lector, quae post tam multos viros singulari eruditione doctrinaque praestantes, qui de libero arbitrio & bonorum operum meritis accuratè scripserunt, me in hanc arenam impulit. An illorum industria quicquam adiecerim, aliorum esto iudicium. Certè materiam hanc aliqui difficilem & obscuram, ac tam multis questionibus intricatam, ut Labyrinthus, ex quo exitus pateat nemini, esse videatur, aliquanto facilius & ad vulgi captum accommodatius, quàm multi alij tractatores explicuimus. Porro quàm efficax ad persuadendum fuerit oratio nostra, effectus optatus ostendit. Aduersarius enim qui fratri suo tendebat insidias, ipsa veritate conuictus & captus est, nobisque ita victoriam gratulatur, ut se erroris gaudeat esse victorem. Itaque in Ecclesiam catholicam reuersus, iam nobiscum in eadem Petri nauicula

AD LECTOREM.

cula est. Tanta veritatis efficacia, tanta vis est. Ne-
que solum iste ex huius libri nostri lectione profeci-
cit, verum etiam alij non pauci, quos eo lecto here-
ticum errorem abieciſſe, & ad animi sanitatem re-
uersos esse cognoui. Nullus certè ministrorum Cal-
uinistarum, quod sciam, huic operi nostro ausus est
respondere. Proinde fructu nostro labore amice Le-
ctor, nostramque disputationem bonis auibz lege,
& te tui studij minimè pœnitebit. Vale.

D

als
...
...
...
...
...

D

rog
in l
fuf
Ch
nin
ifti
fide
mu
ria
ten
fra
du
me
arb
bor
Eg
lib